

VANTAA

Vantaan elinvoimaohjelma 2014–2016

Kaupunginvaltuusto 3.3.2014

Sisältö

Esipuhe.....	3
1 Johdanto.....	4
2 Vantaan elinvoiman painopisteet.....	6
2.1 Yrityspalveluiltaan ylivoimainen	6
2.2 Edelläkävijä työllistämisessä	8
2.3 Saavutettavuudeltaan ykkönen.....	11
2.4 Elävät keskustat ja kohtuuhintaiset asunnot	14
2.5 Osaamisen kehittäjä.....	18
2.6 Kasvava teollisuus ja kehittyvä kauppa.....	20
2.7 Matkailun kansainvälinen keskittymä	23
2.8 Mainetta rakentamassa.....	25
3 Elinvoimalupaukset 2014–2016	27
Liite 1 Elinvoimaohjelman valmistelu ja ohjaus	

Vantaa on elinvoimainen ja kasvava kaupunki, tulevaisuuden kaupunki. Meidän tehtävämme juuri nyt on taata ne edellytykset, joita tulevaisuutemme rakentaminen vaatii. Tästä syystä olemme käynnistäneet nyt käsissäni olevan ohjelman, joka tähtää elinkeinopolitiikkamme vahvistamiseen. Tavoitteenamme on kaupungin talouden tasapaino, erityisesti investointien rahoittaminen omalla tulorahoituksella. Lisäksi kaupungillemme on turvattava mahdollisuus myös jatkaa kasvuaan tulevaisuudessa. Tässä onnistumme, kun saamme tulorahoitus pohjamme kuntoon.

Kaupungin toimintojen kehittäminen on tavoitteidemme toteuttamiselle elintärkeää. Meidän tulee rakentaa Vantaa, joka on entistäkin joustavampi, asiakaslähtöisempi ja tuottavampi. Näin voimme parhaalla mahdollisella tavalla vaikuttaa kaupungin kehittymisen suuntaan. Tähän Vantaan valtuusto meitä myös ohjasi hyväksyessään kaupungin talouden tasapainotusohjelman.

Samalla valtuusto ohjeisti kaupungin virkamiehiä myös laatimaan Vantaalle elinkeino- ja työllisyyspoliittisen ohjelman, joka sittemmin nimettiin elinvoimaohjelmaksi. Elinvoimaohjelman avulla tartutaan uudella tavalla tulevaisuuden konkreettiseen rakentamiseen. Se johtaa vielä entistäkin parempaan kumppanuuteen yritysten kanssa, vahvistaa Vantaan jo nyt erittäin hyväksi koettua yritysilmapiiriä. Lisäksi siitä saadaan tukea vahvasti resursoituun, aktiiviseen ja innostavaan työllisyyspolitiikkaan, jonka avulla voidaan ratkaista sekä pitkäaikais- että nuorisotyöttömyyden mukanaan tuomia ongelmia.

Kaiken tämän toteuttamisessa kaupunki tarvitsee kumppaneita. Haluankin kiittää vantaalaisia yrittäjäjärjestöjä - Kauppakamari ja Vantaan Yrittäjät – sekä yksittäisiä yrityksiä vahvasta tuesta elinvoimaohjelman laatimisessa. On ollut hienoa huomata, miten vahvaa tukea kumppanuus kaupungin kanssa on saanut.

Lämmin kiitos myös kaupungin työntekijöille heidän avainasemassa olleesta panoksestaan ohjelmaa rakennettaessa, luottamushenkilöjohdolle heidän työhön tuomastaan asiantuntemuksesta, sekä koko vantaalaiselle päätöksentekojärjestelmälle siitä ennakkoluulottomuudesta, jolla se suhtautuu elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kaikilta ohjelman rakentamisessa mukana olleilta tahoilta olemme saaneet varauksettoman tuen. Meillä on nyt todellinen mahdollisuus rakentaa tulevaisuuden Vantaasta entistäkin vahvempi ja elinvoimaisempi kaupunki.

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja
valmisteluryhmän puheenjohtaja

” Uusia ratkaisuja
**kasvavan ja
kehittyvän**
kaupungin
tarpeisiin

1 Johdanto

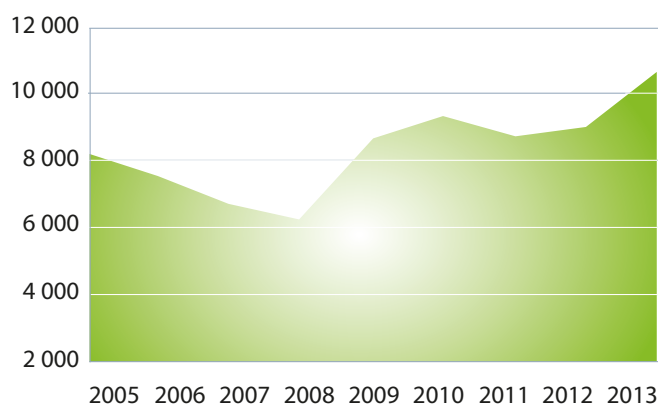
Suomen asema kansainvälisessä työnjaossa on murroksessa ja muutokset elinkeinorakenteessa ja työmarkkinoilla jatkuvat voimakkaina. Maamme elinkeinoelämä toimii suurelta osin toimialoilta, joiden kysyntä maailmalla on ollut laskussa. Vientisektorimme on haavoittuva, sillä puolet koko maan viennistä on vain 25 suurimman yrityksen varassa. Edellä mainittujen tekijöiden rinnalla huoltosuhteen nopea heikkeneminen, kansantalouden supistuminen ja työttömyyden kasvu heijastuvat suoraan kuntien tulopohjaan sekä kykyyn vastata velvoitteistaan.

Suomesta on viimeisen 10 vuoden aikana kadonnut yli 100 000 teollista työpaikkaa, joista suurin osa pysyvästi. Maamme pitkäaikaisesta tukipilarista, metsäteollisuudesta on vuoden 2008 jälkeen kadonnut yli 8 000 työpaikkaa ja teknologiateollisuudesta viimeisen neljän vuoden aikana lähes 60 000 työpaikkaa. Lentoliikenne ja elektroniikkateollisuus ovat toimialoina käymässä läpi suurta murrosta. Samaan aikaan pienet ja keskisuuret yritykset (pk-sektori) ovat luoneet noin 70 000 uutta kaupan ja palvelualan työpaikkaa. Tämä on vaikuttanut ratkaisevasti siihen, että Vantaan työpaikkakehitys on kasvanut vaikeasta taloustilanteesta huolimatta, ja työpaikat ovat lisääntyneet Vantaalla koko 2000-luvun voimakkaammin kuin muissa suurissa kaupungeissa.

Tästä huolimatta myös työttömyys on lisääntynyt Vantaalla ja joulukuussa 2013 kaupungin kokonaistyöttömyys ylti jo 10,5 prosenttiin. Työttömistä suurin yksittäinen ryhmä on yli 50-vuotiaat, joita kaikista vantaalaisista työttömistä on kolmannes. Vaikka nuorisotyöttömyys on myös Vantaalla vakava ongelma, on aktiivisten työllistämistoimenpiteiden ansiosta työttömyyskehitys pysynyt naapurikuntia alemmalla tasolla. Maahanmuuttajataustaisten työllisyysaste on edelleen selkeästi kantaväestöä alhaisempi.

Vantaan vahvuutena on elinkeinorakenteen monipuolisuuden ohella ollut vahva työpaikkaomavaraisuus. Työpaikkaomavaraisuus on tämän raportin laatimishetkellä 105 prosenttia

” Vuonna 2020 Vantaalla on **121 500** työpaikkaa, jossa kasvua vuoteen 2013 on peräti **14,5%**

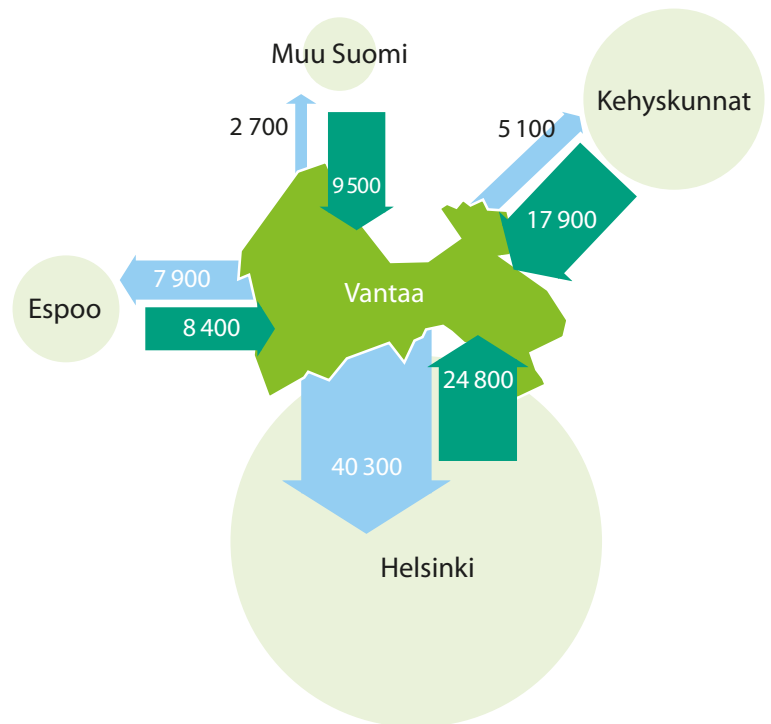
Vantaalaiset työttömät v. 2005–2013

” Vakavarainen Vantaa on kansainvälinen kestävä kasvun keskus, jossa kaupunkia ja palvelujen laatua kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. Vantaa on asukkaille turvallinen kotikaupunki, yrityksille Suomen paras kumppani ja työntekijöille maan parhaiten johdettu kaupunki.

Vantaan visio

eli Vantaalla on enemmän työpaikkoja, kuin mikä on kaupungissa asuvan työllisen työvoiman määrä. Kaupan ja palveluiden työpaikkakehitys pk-sektorilla on ollut Vantaalla vakaata, kun taas teollisuuden, julkisen hallinnon sekä kuljetus- ja logistiikka-alan työpaikkojen määrä ovat olleet lievässä laskussa vuosien 2008–2013 välillä.

Päivittäin kaupungissa käy töissä lähes 61 000 ihmistä naapurikunnista, ja vain 45 prosenttia vantaalaisista työskentelee kotikaupunkinsa alueella. Näiden lukujen välisen suhteen muuttaminen on Vantaalle suuri haaste ja samalla mahdollisuus. Vantaan työpaikkakehityksen on ennakoitu jatkuvan vahvana myös tulevaisuudessa; vuoteen 2020 mennessä kaupungin työpaikkojen määrällisen kasvun on arvioitu olevan nopeampaa kuin yhdessäkään muussa pääkaupunkiseudun kunnassa.

Työssäkäynti Vantaalle ja Vantaalta v. 2011. Lähde: Tilastokeskus: Elinkeinorakenne ja työssäkäynti 2011 (päivitetty 16.10.2013)

Elinvoimaohjelma jakautuu kaikkiaan kahdeksaan painopisteeseen, joista jokaiselle on määritetty tavoitteet sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin pyritään. Painopistealueiden yhteydessä esitellään kuhunkin teemaan vaikuttavat muutosvoimat. Toimenpiteiden jälkeen on ilmoitettu taho, joka vastaa asian eteenmisestä. Eri toimenpiteiden kohdalla voi olla useita toteuttajatahoja. Lisäksi jokaiselle painopisteelle on määritetty elinvoimalupaus, joka määrittää kaupungin tahtotilan kunkin painopisteen osalta.

Elinvoimaohjelman toteuttamista varten laaditaan vuosittain vahvistettava toimintasuunnitelma, joissa kunkin toimenpiteen toteuttaminen on aikataulutettu sekä konkretisoitu resursseiltaan. Tavoitekortteissa on kullekin toimenpiteelle määritetty sen alkamis- ja päättymisaika tai toimenpiteen valmistumisvuosi. Elinvoimaohjelman toteutumista ohjaa kaupunginjohtajan nimeämä valmisteluryhmä, joka vastaa myös ohjelman jatkokehittämisestä. Toimenpiteistä vastaavat on mainittu toimenpiteen yhteydessä.

Valmisteluryhmä suunnittelee osana talousarvion laadintaa ohjelman puitteissa tehtävät mahdolliset investoinnit ja toteutettavat toimenpiteet sekä budjettoinnin. Elinvoimaohjelman toteutuksessa hyödynnetään erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä rahoitusohjelmia ja kumppanuuksia mahdollisuuksien mukaan. Ohjelman etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Raportti ohjelman toteutumisesta tuodaan kaupunginvaltuustolle vuoden 2015 loppuun mennessä.

2 Vantaan elinvoiman painopisteet

2.1 Yrityspalveluiltaan ylivoimainen

Vantaalla toimii nykyisin noin 12 000 yritystä, joita palvelevat kaupungin elinkeino- ja yrityspalveluiden lisäksi muun muassa Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari ja Vantaan Uusyrityskeskus. Vantaan kaupungin yritysmuotoisuus ilmenee siinä, miten se kykenee palvelemaan alueella jo toimivia tai tänne sijoittumistaan harkitsevia yrityksiä asiantuntevasti, nopeasti ja yritysten tarpeet huomioiden. Erityinen tarve kaupungissa jo toimivien yritysten neuvontapalveluille on sukupolvenvaihdoksiin, kansainvälistymiseen, toimitiloihin, kasvuun sekä rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä.

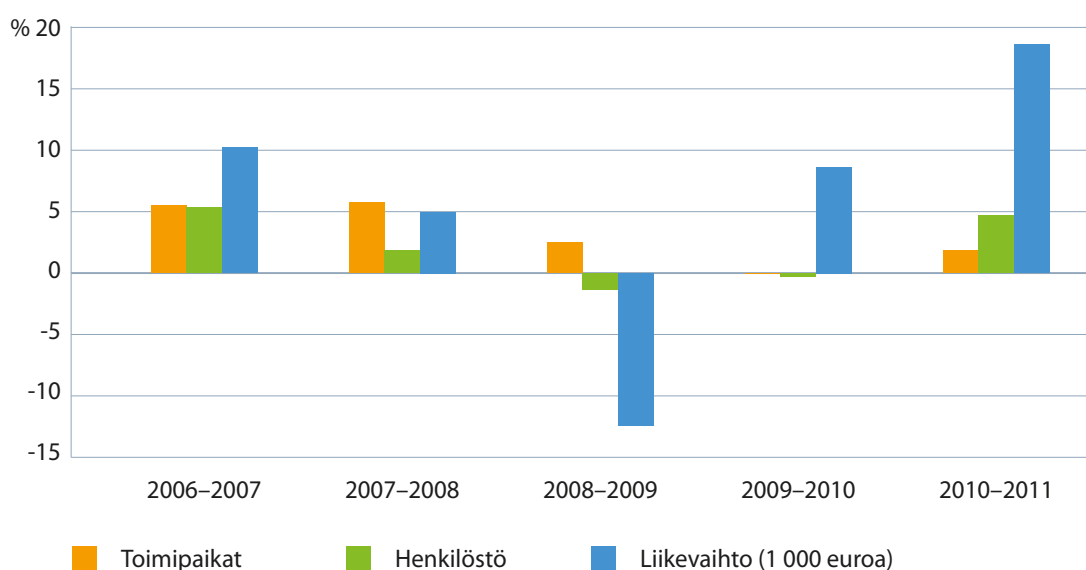
”Yritysmuotoisuus näkyy jokaisen
asenteessa

Yritysmuotoisuus näkyy koko kaupungin organisaation toiminnassa ja jokaisen yksittäisen työntekijän asenteessa. Yhteistyö yritysmaailman kanssa lisää myös henkilöstön asiantuntijuutta. Kaupungin johtavana periaatteena on tiivis vuorovaikutus henkilöstön kanssa ja kannustaminen käytännön innovaatioihin. Vantaan henkilöstön asiantuntijuus onkin laajasti tunnustettua.

Suurimmat työllistäjät Vantaalla v. 2011	
ISS Palvelut	3 276
Finnair Oyj	3 264
Keslog Oy	1 391
Finnair Technical Services Oy	1 243
Finavia Oyj	1 039
HK Ruokatalo Oy	937
Itella Posti Oy	901
Tikkurila Oyj	800
Vaisala Oyj	784
Pöyry Finland Oy	740

Kaupungin yrityksille tarjoamien palveluiden tulee olla selkeitä ja helposti saatavissa. Yksityisten palveluiden näkyvyyttä kaupungin nettisivuilla lisätään. Kaikella tällä halutaan luoda pohjaa tulevaisuuden yritystoiminnan vahvistumiselle.

Elinkeino- ja työvoimapolitiikan tavoitteita tuetaan Vantaalla koulutuksellisin keinoin. Lisäksi otetaan käyttöön pienhankintatyökalu, joka vahvistaa myös vantaalaisten pk-yritysten mukaanpääsyä kaupungin alle 30 000 euron pienhankintoihin.

Yritysten määrän, niiden henkilöstön ja liikevaihdon kehitys Vantaalla (%)

ELINVOIMALUPAUS 1

Vantaa on Suomen suurista kaupungeista yritysmyönteisin. Se ottaa huomioon aktiivisimmin erikokoisten ja -tyyppisten yritysten tarpeet, luo edellytyksiä aloittavien yritysten menestymiselle sekä auttaa jo toimivia yrityksiä onnistumaan liiketoiminnassaan.

Yrityspalveluiltaan ylivoimainen – tavoitteet

Yritys-Vantaa -neuvontapalvelu		
Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Järjestetään kaupungissa jo toimiville yrityksille tehokkaat neuvontapalvelut.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: Vantaan Yrittäjät, Vantaan Uusyrityskeskus (VUYK), maankäyttö	2014
Paremmat kilpailumahdollisuudet vantaalaisille yrityksille		
Otetaan kaupungin hankinnoissa käyttöön pienhankintatyökalu.	Vastuutaho: hankintakeskus Kumppaneina: elinkeinopalvelut, toimialat, Vantaan Yrittäjät	2014
Yritysrekisteri kattavaksi		
Luodaan rekisteri alueen yrityksistä toimialoittain.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari, Vantaan uusyrityskeskus	2014
Rekisteri vapaista toimitiloista		
Rakennetaan ajantasainen rekisteri vapaista toimitiloista ja tonteista.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: maankäyttö, Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari, kiinteistönvälittäjät	2014
Uudentyyppinen yrityshautomo Vantaalle		
Selvitetään mahdollisuudet käynnistää uudentyyppinen yrityshautomo Vantaalle.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: yritykset, Vantaan Yrittäjät, Vantaan uusyrityskeskus, Kauppakamari, oppilaitokset, Vantaan innovaatioinstituutti	2015
Yrittäjyystietoisuuden nostaminen		
Käynnistetään yritysmyönteinen Vantaa-koulutusohjelma kaupungin esimiehille ja luottamushenkilöille.	Vastuutaho: kaupunginjohtajan toimiala Kumppaneina: sivistystoimi, Kauppakamari ja Vantaan Yrittäjät	2015

2.2 Edelläkävijä työllistämisessä

Kuntien rooli työllisyyden edistämisessä kasvaa. Työllisyyden edistämisessä ensisijaista on kuntalaisen osallistaminen ja oman aktiivisuuden lisääminen sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Kaupungin työllisyyspalvelujen tehtävänä on työllistää ja edistää työllistymistä. Asiakkaille tarjotaan innovatiiviset, riittävät ja oikein kohdennetut palvelut, joiden tavoitteena on osaamisen parantaminen ja työllistyminen avoimille markkinoille.

Vantaan Työraide on osa valtakunnallista kuntakokeilua, jossa pitkäaikaistyöttömien palveluja on siirretty valtiolta kunnalle. Vuonna 2015 yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatuen järjestämis- ja rahoitusvastuu siirretään kunnille, kun tällä hetkellä kunnan rahoitusvastuu koskee yli 500 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneita. Lisäksi kunnan, TE-toimiston ja Kelan yhteiset Työvoiman palvelukeskukset (TYP) tulevat lakisääteiseksi toiminnaksi. Nämä muutokset vaikuttavat merkittävästi uusien palvelutapojen muotoutumiseen.

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan tulee kohdata nykyistä paremmin. Tämä edellyttää entistä tiiviimpää yritys-yhteistyötä. Työllistämisen on vastattava elinkeinoelämän rakennemuutoksiin toisinaan nopeastikin. Samalla toimintaa tulee suunnata kohti tulevaisuuden työmarkkinoita.

Kaupunki edistää monipuolisella yritys-yhteistyöllä kuntalaisten työllistymistä avoimille työmarkkinoille, auttaa yrityksiä osaavan työvoiman rekrytoinnissa ja tiedottaa yrityksille saatavilla olevista työllistämiseen liittyvistä palveluista ja avustuksista. Vantaa hyödyntää aktiivisesti myös erilaisia projekteja, hankkeita ja monialaista yhteistyötä yritysten, valtion, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa. Uusilla toiminnoilla, monipuolisilla koulutusväylillä ja esimerkiksi sosiaalisin perustein toimivan yrityksen avulla luodaan mahdollisuuksia työttömille, jotka tarvitsevat lisätukea työllistyäkseen avoimille markkinoille.

Vantaa on itsekin merkittävä työllistäjä, tarjoaahan kaupunkikonserni työpaikan yli 11 000 eri alojen ammattilaiselle. Vantaa työnantajana kykenee nopeasti reagoimaan ympäristön muutoksiin, koska kaupungin organisaatio on matala ja ketterä. Kaupunki on panostanut johtamisvalmennukseen ja esimiehet tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin kehittämiseksi. Yritykset ovat kaupungin henkilöstölle kumppaneita, mitä myös yrittäjät arvostavat.

Lisäksi kaupunki tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia työkokeiluun tai kuntouttavaan työtoimintaan reittinä kohti työelämää. Myös julkisia hankintoja voidaan käyttää työllistämisen tukena ottamalla sosiaaliset näkökohdat huomioon kilpailutuksissa.

Elinikäinen oppiminen on osa työllistämistä. Oppilaitosten ja yritysten tiivis yhteistyö antaa hyvät työelämävalmiudet. Vantaa tukee työttömien ammattitaidon päivittämistä tarjoamalla vaihtoehtoisia opiskeluväyliä, kuten oppisopimuskoulutusta, jossa kohtaavat opetuksen joustavuus ja yritysmaailman tarpeet. Tätä toteutetaan yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja sivistystoimen kanssa. Lisäksi Vantaalle perustetaan työssä oppimisen avoin keskus, jossa työskennellään ja samaan aikaan kouluttaudutaan uuteen ammattiin. Keskukseksi hankitaan myös yrityskummit, jolloin siirtyminen työmarkkinoille helpottuu. Kaupungin omistamien maiden suunnittelussa selvitetään mahdollisuuksia varata edullista toimitilaa yritystoimintaa aloitteleville.

Vantaa toteuttaa aktiivisesti nuorisotakuuta. Nuorisotyöttömyyden hoidosta on saatu positiivisia tuloksia. Esim. Petra -projekteissa avaintekijöitä ovat asiakkaan kohtaaminen, moniammatillinen palvelu, tiivis yritysysteistyö ja palvelujen kohdentaminen nuoriin jo työttömyyden varhaisessa vaiheessa.

ELINVOIMALUPAUS 2

Vantaa pysyy edelläkävijänä nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämässä innovatiivisen ja ratkaisukeskeisen toimintansa ansiosta. Käytännössä se toteutuu joustavien koulutusväylien, organisaation sisäisen yhteistyön, tiiviin yritysysteistyön sekä aktiivisen työllistämisoikeuden avulla.

Edelläkävijä työllistämässä – tavoitteet

Työllisyyspalvelut helposti saavutettaviksi

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Toteutetaan yhden luukun periaate pitkäaikais-työttömien palvelemiseen.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, sosiaali- ja terveystoimi Kumppaneina: TE-toimisto ja Kela	2015

Vantaalla on valmis suunnitelma vastauksena kuntien työllistämismääräyksen kasvuun v. 2015

Luodaan vantaalainen malli työllisyyden edistämiseksi yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneille.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, Kumppaneina: TE-toimisto	2014
--	--	------

Työllistämistä tukea ihmisten osallisuudelle

Tarjotaan työllistymismahdollisuuksia vaihtoehtona pitkälle toimeentulotuelle.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut Kumppaneina: sosiaali- ja terveystoimi, TE-toimisto, yrittäjäjärjestöt, yritykset, kolmas sektori, työttömien yhdistykset	2015
--	---	------

Yrityksille paremmat mahdollisuudet työllistää

Myönnetään yrityksille avustusta pitkäaikais-työttömän palkkaamiseksi eli ns. Vantaa-lisää 500 €/kk, enintään kahdeksi vuodeksi.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut	2014
--	--------------------------------	------

Osatyökykyisille, maahanmuuttajille ja pitkäaikaistyöttömille työtilaisuuksia

Perustetaan kokeiluluonteisesti sosiaalisin perustein toimiva yritys.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut Kumppaneina: TE-toimisto	2016
---	--	------

Työmarkkinoille koulutettua työvoimaa		
Perustetaan työssä oppimisen avoin keskus.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, Kumppaneina: sivistystoimi, TE-toimisto	2016
Nuorisotakuun toteuttaminen		
Noudatetaan nuorisotakuun toteuttamissuunnitelmaa.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, sivistystoimi Kumppaneina: TE-toimisto, sosiaali- ja terveystoimi, yrittäjäjärjestöt, oppilaitokset	2014–2015
Nuorisotyöttömyyden aktiivinen torjunta		
Turvataan PETRA-projektin jatkuminen valtuustokauden loppuun asti. Selvitetään osana nuorisotakuun suunnitelmaa projektin muuttaminen kaupungin vakituiseksi toiminnaksi.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, Kumppaneina: sivistystoimi, TE-toimisto	2014–2016
Kaupunki kantaa työllistämisvastuutaan		
Kaupungin toimialat ottavat kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita vähintään viisi prosenttia suhteutettuna vakinaiseen henkilöstömääräänsä.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut Kumppaneina: toimialat, TE-toimisto	2014–2015
Uudenlaista koulutusta työttömille ja työttömyysuhan alla oleville		
Avataan uusia väyliä ammattitaidon päivittämiseen ja tutkintoon johtaviin opintoihin.	Vastuutaho: työllisyyspalvelut, sivistystoimi Kumppaneina: TE-toimisto, yrittäjäjärjestöt	2016

2.3 Saavutettavuudeltaan ykkönen

Vantaan kaupungin vahvuus Helsingin seudulla, Suomessa ja kansainvälisesti perustuu hyvään sijaintiin. Maan pää lentoasema Helsinki-Vantaa yhdistää matkustaja- ja lentorahtiliikenteen ja toimii myös kansainvälisen liikenteen kasvavana logistisena solmukohtana sekä porttina idän ja lännen välillä. Sen vahvuutena ovat lentoyhteydet Aasiaan ja Eurooppaan. Kansainvälisen ilmakuljetusliiton IATA:n teettämän tutkimuksen mukaan lentoliikenteen osuus Suomen bruttokansantuotteesta on 3,2 prosenttia ja ala työllistää suoraan tai välillisesti yhteensä yli 100 000 ihmistä.

Vantaan sijainti raide- ja tieliikenteen verkostossa on ylivoimainen koko Suomessa. Kehä III yhdistää Helsingistä lähtevät säteittäiset valtaväylät ja Vuosaaren sataman. Heinäkuussa 2015 liikennöintinsä aloittava Kehärata kokoaa Vantaan erillisiä osakesukuksia nykyistä vahvemmaksi kokonaisuudeksi, yhdistää kaupunkirakennetta laajemmin sekä tekee liikkumisesta metropolialueella entistä sujuvampaa. Kehäradalla on arvioitu tehtävän jatkossa jopa 60 000 matkaa päivittäin ja se tulee olemaan merkittävä vähähiilisen sekä ekologisesti kestävä yhdyshankkeen tekijä. Kehäradan myötä Vantaalle valmistuu viisi täysin uutta asemaa liiketoimintaympäristöineen, joka yhdessä uusien asemavarausten (Ruskeasanta, Viinikkala ja Lapinkylä) kanssa nostaa asemien määrän jo seitsemääntoista.

Liikkuminen voi edellyttää monien eri kulkumuotojen käyttöä saman matkan eri osilla. Siksi vaihtamisen liikennevälineistä toiseen on oltava helppoa erityisesti työmatkaliikenteessä. Vantaan kannalta on tärkeää, että valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken solmitun MAL-aiesopimuksen mukaisesti valtio edistää erityisesti Kehäradan liityntäliikenteen järjestelyjä myös seuraavalla aiesopimuskaudella.

Kehäradan valmistuttua Vantaalla on viisi täysin uutta asemaa ja kolmen uuden aseman varaus. Tikkurilaan vuonna 2014 valmistuvasta matka- ja liikekeskus Dixistä tulee tärkein liitoskohta kaukojunien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välillä sekä samalla Suomen toiseksi vilkkain rautatieasema.

Erinomaisen sijainnin ja saavutettavuuden tuomia mahdollisuuksia on aktiivisesti hyödynnettävä asukkaiden ja yritysten houkuttelussa alueelle. Yritykset hakeutuvat mielellään sinne, missä on osaavaa työvoimaa, mielenkiintoisia liiketoimintaympäristöjä ja toimivat markkinat kuten Aviapoliksen kehitys lentoaseman läheisyydessä osoittaa.

Yritykset sijoittuvat Vantaalle muun muassa siksi, että osaavan henkilöstön rekrytointi keskelle metropolialuetta on helppoa, kuten esimerkiksi Aviapolis-alueen vahva kasvu osoittaa. Kaupungissa on mielenkiintoisia liiketoimintaympäristöjä ja sen kilpailukyky on hyvä sujuvien liikenneyhteyksien, toimivien palveluiden ja kehittyvän ympäristön vuoksi.

Vantaalle on tulevina vuosina kohdentumassa noin kahden miljardin euron investoinnit kaupungin ja valtion panostaessa yhdessä voimakkaasti lentokenttäalueen uudistamiseen, Kehäradan rakentamiseen ja Kehä III:n parantamiseen. Vantaalle on jatkossa elintärkeää hyödyntää täysimittaisesti näiden hankkeiden tarjoamat mahdollisuudet, sillä ne toimivat niin Vantaan kuin koko metropolialueenkin tulevan kasvun pohjana. Kaupunki vauhdittaa omalta osaltaan lentoasema-alueen kehittämistä, jotta esimerkiksi alueen linja-autoliikenne sujuvoituisi. Lentoasema on jo nyt maamme toiseksi vilkkain linja-autoasema ja sen merkitys joukkoliikenteen solmukohtana vain kasvaa jatkossa.

Kehäradan varrella sijaitsevat kasvavat työpaikka-alueet Tikkurila, lentoasema, Kivistö, Vehkala ja Vantaankoski muodostavat Aviapoliksen rinnalla Vantaan merkittävimmän elinkeinoelämän tulevan kasvupotentiaalin.

ELINVOIMALUPAUS 3

Vantaa rakentaa osaltaan sujuvaa suurkaupunkia parantamalla lentoaseman ja sataman väylien vetävyyttä, luomalla Kehäradan asemanseuduista kiinnostavia liiketoimintaympäristöjä sekä huolehtimalla asumisen ja koulutuksen houkuttelevuudesta.

Saavutettavuudeltaan ykkönen – tavoitteet

Kansainvälisen saavutettavuuden vahvistaminen

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Vahvistetaan Vantaan kansainvälistä kilpailukykyä tukemalla lentoasemaympäristön kehittymistä, parantamalla Vuosaaren sataman saavutettavuutta sekä hyödyntämällä Finnairin ja VR:n kasvavia matkustajavirtoja.	Vastuutaho: maankäyttö, elinkeinopalvelut Kumppaneina: Liikennevirasto, Helsingin Satama, Finavia, Finnair, VR	2014-2016

Asemanseuduille erottuvat profiilit

Profiloidaan Kehäradan asemanseutujen liiketoimintaympäristöjä sekä asunto- ja työpaikka-alueita.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut, Tekes ja Innovaatioinstituutti, Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari	Vehkala: 2014 Tikkurila: 2014 Myyrmäki: 2014–2015 Kivistö: 2014–2016
---	---	---

Joukkoliikenne sujuvaksi vaihtoasemilla

Rakennetaan joukkoliikenteen uusista solmukohtista sujuvia ja korkeatasoisia kohtaamispaikkoja: - lentoasema kaukoliikenteen terminaalina - Aviapolis itä-länsisuuntaisen liikenteen vaihtoasemana - Tikkurilan matkakeskus lähi- ja kaukoliikenteen risteyksenä.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: Innovaatioinstituutti, Finavia ja HSL	2015–2016
---	--	-----------

Liityntäpysäköinti toimivaksi

Osoitetaan liityntäpysäköintipaikat autoille ja polkupyörille Tikkurilan, Kivistön ja Vehkalan asemille hyödyntäen uusia teknisiä sovelluksia.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: HSL, naapurikehyskunnat, Innovaatioinstituutti	2015
--	---	------

2.4 Elävät keskustat ja kohtuuhintaiset asunnot

Keskustojen elinvoimaisuus edellyttää asuntotuotannon lisäämistä, liike- ja toimitilojen rakentamista sekä yleisen viihtyvyyden nostamista. Vantaan keskukset ovat oman aikansa tuotteita ja niitä on syytä profiloida niiden nykyisistä vahvuuksista lähtien.

Kaikissa Vantaan keskustoissa on käynnissä merkittäviä, eri vaiheissa olevia kehittämishankkeita.

Vantaan hallinnolliseen kaupunkikeskukseen Tikkurilaan on asumisen lisäksi keskittynyt paljon yksityisiä ja julkisia palveluja. Tikkurilan uusi tori, puisto, kävelykatu ja kaupungintalon viereen avattu Galleria K luovat puitteet vireälle ja turvalliselle kaupunkielämälle.

Tikkurilan kehittymisen, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta yksi keskeisimmistä kehityskohteista on Tikkuraitti, joka on luonnollinen osa Tikkurilan uudistuvaa ja elinvoimaista keskustaa.

Tikkurilaan ja Jokiniemeen rakentuu lähivuosina runsaasti uusia asuntoja ja lisää kaivattua pysäköintitilaa. Keskeinen sijainti, erinomaiset liikenne yhteydet, toimisto- ja liikekeskukset kuten Dixi ja uudistuva Tikkuri ovat Tikkurilan valttikortteja. Tikkurilan rooli pääkaupunkiseudun monikeskuksisessa verkostossa vahvistuu jatkossa. Kiinnostavan kehittämiskohteen muodostaa entisen Åvikin huvilan, Silkin kiinteistön, Vernissan ja Heurekan alueen muodostama kokonaisuus keskeisellä paikalla Tikkurilan Jokirannassa.

Myyrmäen keskustaan on tarkoitus rakentaa kauppakeskuksen laajennus, asuinkerrostaloja ja tori. Linja-autotermiinali ja juna-asema uudistetaan vuonna 2014 ja niitä kehitetään aktiivisessa yhteistyössä kaupungin, alueen asukkaiden sekä TEKESin Fiksu kaupunki -ohjelman toimijoiden kanssa. Martinlaakson keskustaan on hiljattain valmistunut uusi ostoskeskus ja useita kerrostaloja.

Koivukylän vanhan ostoskeskuksen laajennuksen asemakaavamuutos on tekeillä. Myymäläpinta-ala on tarkoitus moninkertaistaa. Suunnitelmaan kuuluu nykyisen kirjaston siirtäminen vanhoista tiloista uuteen ostoskeskukseen. Tavoitteena on myös rakentaa asuntoja aseman viereen.

”Tikkurilan Jokirannasta laaditaan kehittämisen- suunnitelma

Korson keskustan uudistaminen alkaa kaupungin järjestämällä suunnittelukilpailulla. Kilpailun tuloksen pohjalta muutetaan keskustan asemakaavaa, jonka jälkeen alueen uudisrakentaminen voi alkaa.

Hakunilan keskustan elinvoimaisuutta parannetaan ja keskustaa laajennetaan. Laajennuksessa keskitytään vanhan ostoskeskuksen uudistamiseen sekä nykyisen linja-autovarikon tilalle tulevan kauppakeskuksen kaavoitukseen. Vanhan Destian varikon tilalle on valmisteilla olevassa asemakaavassa tulossa uutta kerrostalorakentamista. Vantaa osallistuu valtion asuinalueiden kehittämisohjelmaan 2013–2015 Hakunilan suuralueelle sijoittuvan Länsimäen kehittämishankkeella. Hankkeen tarkoituksena on luoda sekä asuinalueiden kehittämistä edistävä toimintamalli että monipuolistaa Länsimäkeä asuinalueena.

Kivistöä suunnitellaan kestävästä kehityksestä, taiteesta ja hyvien yhteyksien uutena keskuksena. Kivistön keskusta yhdessä Keimolanmäen ja Vehkalan sekä vuoden 2015 asuinaluealueen kanssa tarjoaa laajat mahdollisuudet toteuttaa pääkaupunkiseudun kilpailukykyohjelmaa erinomaisessa liikenteellisessä solmukohdassa: Kehärata, valtatie 3 ja Kehä III johtavat Kivistöön. Kivistön aseman ympäristöön toteutuu Kivistön kaupunkikeskus, joka sisältää paitsi kauppakeskuksen myös esimerkiksi linja-autotermiinalin, palveluita, hyvinvointi- ja viihdekeskuksen ja asumista. Tavoitteena on rakentaa Kivistöstä Suomen kiinnostavin ja innovatiivisin kaupan ja asumisen ympäristö.

Vantaalla on hyviä kokemuksia kehittämisestä ja aluemarkkinoinnista yrittäjien ja yhteistyökumppaneiden kanssa muun muassa Aviapoliksen ja Vantaan Akselin alueilla. Jatkossa myös aluetoimikunnat on tärkeää saada aktiivisesti mukaan alueiden kehittämiseen.

Asumisen kohtuuhintaisuus ja lupamenettelyn vaivattomuus valttina

Vantaan kaupungin asuntojen hinnat ovat pääkaupunkiseudun edullisimmat. Pääkaupunkiseudun, myös Vantaan, asuntojen hinnat ovat kuitenkin nousseet muuhun maahan verrattuna suhteettoman korkeiksi ja haittaavat jo kohtuuhintaisen asunnon löytämistä osaavalle työvoimalle. Vantaa on MAL-aiesopimuk-

sella sitoutunut lisäämään muun muassa asuntotuotantoedellytyksiä ja kohtuuhintaista asuntotuotantoa vuosina 2012–2015.

Vantaa on myös maapoliittisessa ohjelmassaan sitoutunut kohtuuhintaiseen, laadukkaaseen ja toteutuskelpoiseen asuntotuotantoon. Jotta voidaan houkutella hyvin koulutettuja ja toimeentulevia asukkaita, on jatkossa tärkeää huolehtia riittävästä pientalotonttien määrästä. Maapoliittisessa ohjelmassa on linjattu, että luovutettavien erillispientalotonttien määrää kasvatetaan lähivuosina 100 tonttiin vuodessa.

Lisäksi Vantaan kaupunki panostaa rakentamisen lupaprosessien sujuvoittamiseen rakentajan näkökulmasta. Tänä päivänä uudisrakennusten toteuttamiseen vaadittava lupamenettely on rakentajalle varsin työläs, monipolvinen ja aikaa vievä tapahtumasarja. Tämä koskee niin pientaloja kuin tuotantotilojen rakentamista. Siksi pientaloalueiden täydennysrakentamista halutaan vauhdittaa toteuttamalla muun muassa rakennusvalvonnan yhden luukun periaate, jonka toteutuessa rakentaja saa jatkossa kaikki tarvitsemansa luvat ja dokumentit yhdestä ja samasta asiointipisteestä.

Elävässä kaupungissa tulee olla kaikenikäisiä asukkaita. Tarjoamalla tontteja opiskelija-asumiseen ammattikorkeakoulujen läheisyydestä edesautetaan koulutetun työvoiman jäämistä asumaan Vantaalle myös opiskelun päätyttyä.

ELINVOIMALUPAUS 4

Vantaa kehittää uusista ja vanhoista keskuksistaan viihtyisiä ja houkuttelevia asumisen ja liiketoiminnan ympäristöjä. Lisäksi Vantaa kehittää kohtuuhintaisen asumisen mallin yhdessä rakentajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Elävät keskustat ja kohtuuhintaiset asunnot – tavoitteet

Asumisen hinta pysyy kohtuullisena

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Rakennetaan ja konkretisoidaan malli kohtuuhintaiselle asumiselle Vantaalla yhteistyössä rakentajien kanssa.	Vastuutaho: maankäyttö	2014

Keskustoista kiinnostavia

Tehdään keskustoilte elinvoimaisuutta edistävät suunnitelmat yhteistyössä yritysten, asukkaiden ja aluetoimikuntien kanssa.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut, kuntalaispalvelut	Kivistö, Tikkurila, Myyrmäki ja Korso: 2014 Hakunila: 2015 Muut alueet: 2015–2016
---	---	--

Rakennettu ympäristö laadukkaaksi ja omaleimaiseksi

Laaditaan Vantaan arkkitehtuuristrategia kansainvälisesti kilpailukykyisten, laadukaiden ja omaleimaisten asuin- ja työpaikka-alueiden kehittämiseksi.

Vastuutaho: maankäyttö
Kumppaneina:
elinkeinopalvelut

2014

Asuntoja nuorille ja opiskelijoille

Tutkitaan mahdollisuudet nuoriso- ja opiskelija-asuntojen lisäämiseksi Myyrmäessä ja Tikkurilassa.

Vastuutaho: maankäyttö
Kumppaneina: VAV
Oy, HOAS ja muut
nuorisoasuntoja
rakennuttavat tahot

2014–2016

Tikkurilan Jokirannan kehittäminen

Tehdään Tikkurilan Jokirannan kehittämissuunnitelma.

Vastuutaho: maankäyttö
Kumppaneina:
elinkeinopalvelut, alueen
maanomistajat ja keskeiset
toimijat, kulttuuripalvelut

2015

Yhden luukun rakennusvalvonnan toteuttaminen

Toteutetaan yhden luukun periaate sekä pientalo- että muuhun rakentamiseen palvelun parantamiseksi ja joustavoittamiseksi.

Vastuutaho: maankäyttö
Kumppaneina:
Vantaan Energia Oy,
kaupunginmuseo, HSY,
tietohallinto

Pientalorakentaminen:
2014
Muu rakentaminen:
2015

2.5 Osaamisen kehittäjä

Vantaan kaupungin keskeinen tavoite on nostaa kaupunkilaisten koulutus- ja osaamistasoa. Koulutuksella on keskeinen merkitys alueellisen kilpailukyvyn ja asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Vantaalaisen ammatillisen koulutusmallin ydinajatus on työelämän tarpeista lähtevä koulutus, joka räätälöidään alueen yritysten ja asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

Vantaalla toimii useita ammatillisia oppilaitoksia, joista keskeisimmät ovat Vantaan ammattiopisto Varia ja kauppaoppilaitos Mercuria. Ammattikorkeakouluista Vantaalla toimivat Metropolia ja Laurea, jotka ovat merkittäviä yhteistyökumppaneita lakisääteisen aluekehitystehtävänsä kautta.

Vaikka Vantaalla ei ole alueellaan yliopistoa, on pääkaupunki-seudun laaja yliopistoverkosto helposti hyödynnettävissä Vantaalta käsin. Jatkossa on tärkeää hyödyntää myös Kartanonkos-

kella sijaitsevaa Vantaan kansainvälistä koulua entistä vahvemmin paluumuuttajien ja kansainvälisten osaajien houkuttelussa.

Koulutustarjonnan sopivuus työelämän tarpeisiin lisääntyy ennakoimalla tulevia työvoima- ja koulutus-tarpeita yhteistyössä elinkeinoelämän ja oppilaitosten kanssa. Aikuiskoulutuksen tavoitteena on aikuisten ammatillinen kehittäminen ja yrityskohtaiset koulutusratkaisut. Tutkinnon suorittaminen edistää nuorten työllistymistä. Erityinen huolenaihe ovat ne nuoret, jotka eivät pian peruskoulun jälkeen pääse minkäänlaiseen koulutukseen tai työllisty, samoin kuin ne jotka keskeyttävät aloittamansa koulutuksen. Koulutus- ja työelämävalmiuksien parantaminen edellyttää eri viranomaisten tiivistä yhteistyötä.

Osana nuorisotakuuta Varia osallistuu opetus- ja kulttuuriministeriön Nuorten osaamisohjelmaan sekä toimenpideohjelmiin, joissa uudistetaan nuorten oppisopimuskoulutusta ja työssäoppimista. Nuorten työllisyyden edistämiseksi kaupunki järjestää oppisopimuskoulutusta ja nuorten tuettua oppisopimuskoulutusta, joita laajennetaan yrityksille.

”**Koulutusta**
työelämän
tarpeisiin

ELINVOIMALUPAUS 5

Vantaa nostaa kaupunkilaisten osaamistasoa pitkäjänteisellä ja yritysten muuttuvat tarpeet huomioivalla koulutuksella.

Osaamisen kehittäjä – tavoitteet

Vantaan erityistarpeiden huomiointi koulutuksen ennakointitiedoissa

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Perustetaan Vantaa-ryhmä vastaamaan oppilaitosten ja elinkeinoelämän strategisesta yhteistyöstä, koulutustarpeiden ennakoinnista ja tarvittavasta koulutuksen räätälöinnistä.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: sivistystoimi, oppilaitosten rehtorit, yrityselämän edustajat, työllisyyspalvelut	2014

Potkua työelämävalmiuksiin

Toteutetaan nuorten aikuisten osaamisohjelma ja luodaan mallit koulutus- ja työllistymisvalmiuksien parantamiseksi.	Vastuutaho: sivistystoimi Kumppaneina: työllisyyspalvelut, TE-toimisto, sosiaali- ja terveystoimi, KELA	2014
---	--	------

Yrittäjäkoulutus lisääntyy

Lisätään yrittäjäkoulutusta ja tietoa yrittäjyydestä toisen asteen koulutuksessa.	Vastuutaho: sivistystoimi Kumppaneina: oppilaitokset, Kauppakamari, Vantaan Yrittäjät	2014–2016
---	--	-----------

Kauppakeskus-akatemian toteuttaminen

Rakennetaan yrityspohjainen koulutusohjelma yhdessä kauppakeskuksen ja oppilaitosten kanssa kauppakeskusympäristöön.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: sivistystoimi, Kauppakeskus, Mercuria, Varia	2015
--	--	------

2.6 Kasvava teollisuus ja kehittyvä kauppa

Vantaan työpaikkaomavaraisuus ja elinkeinorakenteen monipuolisuus ovat kaupungin ehdottomia vahvuuksia. Vantaan merkittävimmät yksittäiset toimialat ovat kauppa ja palvelut, rakentaminen sekä varastointi ja logistiikka. Kauppa laajasti ymmärrettynä (ml. tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus ja varastointi sekä majoitus- ja ravitsemistoimiala) on Vantaalla vahva muihin suuriin kaupunkeihin verrattaessa. Ei olekaan liioiteltua kutsua Vantaata Suomen kaupan pääkaupungiksi. Tämä vahvuus luo mahdollisuuden rakentaa Vantaasta myös niin sanotun uuden kaupan keskusta.

Vantaan työpaikkarakennetta on viime vuosina monipuolistanut osaamisintensiivisten alojen, kuten erilaisten suunnittelutoimistojen sijoittuminen Vantaalle. Vantaa tulee jatkossakin toimimaan aktiivisesti sen eteen, että pieniä ja keskisuuria toimistoja, kehittämis- ja palveluyksiköitä ja -keskuksia sekä tuotannollisia työpaikkoja syntyisi kaupunkiin.

Erityisen vahvasti työpaikkoja on syntynyt Aviapolis-alueelle, jonne on sijoittunut lähes 65 prosenttia kaikista Vantaalle viimeisen kymmenen vuoden aikana syntyneistä yrityksistä. Aviapolis on maamme nopeimmin kasvava työpaikka-alue myös osaamisintensiivisten eli ns. KIBS-työpaikkojen osalta. Alue on luonteeltaan lisäksi hyvin kansainvälinen. Esimerkiksi Plazan alueelle sijoittuneista vajaasta 400 yrityksestä noin 80 prosenttia on taustaltaan kansainvälisiä ja alueen 13 tornitalosta kymmenen on ulkomaalaisomistuksessa.

Kehäradan Aviapolis -aseman kaksi asemanseutua lisäävät alueen kiinnostavuutta jatkossa. Nykyinen yleiskaava mahdollistaa toimistorakentamisen lisäksi muun muassa asumisen, kaupan, liikunnan, vapaa-ajan tai messutoimintojen rakentamisen alueelle. Seuraava askel on päivittää Aviapolis -alueen tulevaisuuden visio vuodelle 2030 sekä linjata se laadullinen ja määrällinen rakentamisen sisältö ja taso, mitä alueelle tavoitellaan.

Teollisuudella ja tuotannollisella toiminnalla on Vantaalla pitkä ja kunniakas historia ja sen asema on edelleen vankka vantaalaisessa elinkeinorakenteessa. Monet maamme johtavista tuotantolaitoksista ja kuluttajamarkkinoilla toimivista yrityksistä sijaitsevat Vantaalla ja niiden toimintaedellytyksiä kaupungin tulee omilla päätöksillään kaikin keinoin tukea.

Teollisuuden ja tuotannollisen toiminnan määrä on vähentynyt pääkaupunkiseudulla viimeisten vuosien aikana. Tuotantoa on siirtynyt yhä voimakkaammin pääkaupunkiseudun ulkopuolelle sekä kokonaan maan rajojen ulkopuolelle. Vaikka kaupan työpaikkakehitys on pystynyt suurelta osin korvaamaan vähentyneitä teollisuustyöpaikkoja, on kehityksen suunta ollut huolestuttava. Siksi Vantaan on tehtävä kaikkensa, jotta tuotannollisten työpaikkojen osuus alueella saadaan, ei vain säilymään, vaan nousemaan selkeästi nykytasostaan.

Aviapolis-alueen kasvolukuja				
	2000	2010	2020	2030
Työpaikat	25 000	34 000	50 000	70 000
Rakennetut neliöt (m ²)	1,5 milj.	3,3 milj.	4,3 milj.	6 milj.
Aukkaat	5 000	16 000	22 000	30 000
Matkustajat	10 milj.	13 milj.	20 milj.	23 milj.
Investoinnit (M€)	1 000	3 000	4 000	6 000

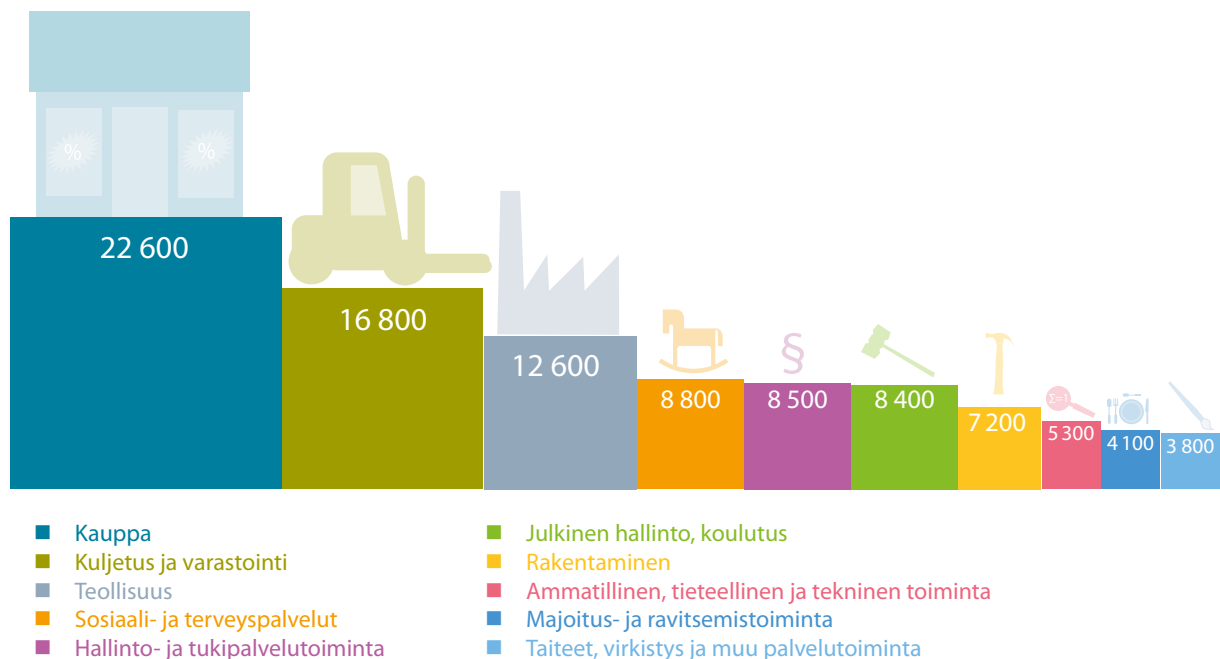
Vehkalasta tulevaisuuden tuotantoalue

Vehkalan uusi tuotantoalue Kehäradan, Kehä III:n ja valtatie 3:n risteyksessä on Vantaan suuri mahdollisuus. Vehkalan sijainti pääkaupunkiseudun logistisessa verkossa on poikkeuksellisen hyvä ja mahdollistaa myös suurien työpaikkakeskittymien rakentamisen rautatieaseman välittömään ympäristöön. Vehkala tulee olemaan näköalapaikka kansainväliseen ja kansalliseen tavaratuotantoon alle kymmenen minuutin päässä lentoasemalta ja vain muutaman minuutin päässä kasvavasta Kivistön asuinalueesta.

Vantaa omistaa Vehkalan asemanseudulla yhteensä 150 hehtaaria teolliseen ja tuotannolliseen toimintaan kaavoitettua maata ja sinne on mahdollista kaavoittaa peräti 500 000 neliometriä uusia toimitiloja. Vehkala asemaympäristöineen tarjoaakin jatkossa koko pääkaupunkiseudun laajimman, kestävä kehityksen periaatteita noudattavan työpaikkavarannon. Raideyhteys mahdollistaa suurien työpaikkakeskittymien ja esimerkiksi pääkonttoreiden sijoittumisen alueelle.

Seuraava vaihe Vehkalan kehittämisessä tulee olemaan alueen tuotannollisen profiilin tai profiilien sekä tavoiteltavan laatutason määrittäminen. Alue tarjoaa jatkossa mahdollisuudet rakentaa siitä esimerkiksi elintarviketuotannon, lähiruuan ja vihannestukkureiden alueen, maan merkittävimmän Cleantech -keskittymän, maan kiinnostavimman raskaan mekaanisen tuotannon alueen, ammatillisia oppilaitoksia, korkeakouluja sekä yrityksiä kiinnostavasti yhdistelevän tuotanto-, oppimis- ja Start-Up -ympäristön, innovatiivisen teollisuuden ja käytäntölähtöisten kokeilujen keitaan tai vaikkapa Suomen korkeatasoisimman viihdeteollisuuden tai robottiteknologian keskittymän. Alueen profilointi tullaan laatimaan yhteistyössä kaupungin, alueen yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen sekä kauppakamarin kanssa.

Vehkala voisi erottua edukseen muista tuotantoalueista myös alueen yhteisöllisyyttä ja tuotantoalueen korkealaatuisuutta korostavilla ratkaisuilla. Niiden rinnalla aluetta voisi leimata esimerkiksi se, kuinka se huomioi ympäröivän luonnon liittymisen työnteon ympäristöihin, millä tavoin se hyödyntää vaikkapa

Työpaikat sektoreittain Vantaalla v. 2011

hulevesiä ekologisuuden ohella alueen viihtyisyyden lisäämiseksi tai miten se käyttää alueellisia energia-lähteitä rakennusten lämmittämiseen (maa- ja kalliolämpö).

Vehkalan rakentamisen rinnalla Vantaa huolehti siitä, että Vantaan Akselin työpaikka-alueen kehittämistä jatketaan ja Nikinmäen pienteollisuustontit luovutetaan kaavaillusti.

ELINVOIMALUPAUS 6

Vantaa huolehtii siitä, että kaupungissa jo sijaitsevilla yrityksillä on kilpailukykyiset toimintaedellytykset. Sen lisäksi kaupunki panostaa lentoaseman ja Aviapolis-alueen kehittämiseen sekä teollisen että tuotannollisen toiminnan vahvistumiseen erityisesti Vehkalassa.

Kasvava teollisuus ja kehittyvä kauppa – tavoitteet

Vehkalasta Vantaan kasvava tuotannollisen toiminnan ja teollisuuden alue

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Rakennetaan Vehkalan tuotantoalueen profiili ja kaavaratkaisut osallistavan suunnittelun menetelmiä hyväksikäyttäen.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut Vantaan Yrittäjät, TEM, Tekes, Kauppakamari, Finpro	2014

Lentoaseman ja Aviapolis-alueen visio selkeäksi

Laaditaan Aviapoliksen ja lentoasema-alueen kehityskuva vuodelle 2030.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut, Aviapolis-ryhmä, Finavia	2014
--	--	------

Monipuolinen elinkeinorakenne

Työskennellään kiinnostavien osaamis-intensiivisten ja korkeaa jalostusarvoa tuottavien yritysten syntymiseksi Vantaalle (tavoite: 300 uutta KIBS-työpaikkaa 2016 loppuun mennessä).	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: maankäyttö, Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari, GHP	2014–2016
--	--	-----------

Asemanseutujen elinvoimaisuus kasvaa

Vauhditetaan toimistokeskittymien rakentamista asemien lähikortteleihin.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut	2014–2016
--	--	-----------

Sähköisen kaupan keskus Vantaalle

Synnytetään Vantaalle sähköisen liiketoiminnan ja verkkokaupan keskus.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: maankäyttö	2015
--	--	------

Outlet Village Vantaalle

Avataan mahdollisuudet Suomen ensimmäiselle kansainväliselle Outlet Villagelle.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut	2016
---	--	------

2.7 Matkailun kansainvälinen keskittymä

Matkailu on ollut Vantaalla vahvassa nousussa viimeisten vuosien aikana. Se on toimialoista ainoita, joka on kasvanut talouden suhdannevaihteluista huolimatta. Vantaa on kokonaisuöpyymisten määrässä mitattuna jo maan kolmanneksi suosituin kohde, edellään vain Helsinki ja Tampere. Huomattavinta kasvupotentiaalia Vantaan matkailussa voi odottaa venäläisten matkailijoiden määrän lisääntymisestä sekä luontomatkailun ja jatkolentoja odottavien matkustajien stop-over- matkailun kasvamisesta. Venäläisyöpyymisissä Vantaa on jo nyt maan kakkonen Helsingin jälkeen.

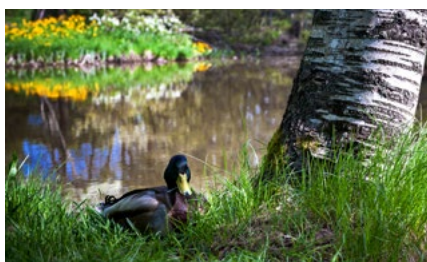
”**Venäläismatkailijat
ovat löytäneet
Vantaan**

Vantaalla liikematkailun rinnalla osuuttaan ovat kasvattaneet elämys- ja ostosmatkailu. Eniten ulkomaisia matkailijoita tuli vuonna 2012 Kiinasta, Venäjältä, Japanista ja Yhdysvalloista. Kotimaisessa matkailussa on erityisesti kasvanut vapaa-ajan matkailu. Lentoasema-alueen kehitys, Venäjältä tulevan junan viisi päivittäistä pysähdystä Tikkurilassa sekä Kehäradan mahdollistamat nopeat siirtymät Pietarin junasta Helsinki-Vantaan lentoasemalle kasvattavat matkailijavirtoja jatkossa entisestään.

Vantaan suosituimpia matkailukohteita ovat Heureka, Jumbo/Flamingo -kokonaisuus, Pyhän Laurin kirkko ja Ilmailumuseo. Lisäksi Kuusijärvi toimii tulevaisuudessa Sipoonkorven kansallispuiston läntisenä porttina. Vantaalla on useita tasokkaita hotelleja sekä kokous- ja kongressipaikkoja. Kehä III:a ei ole syyttä kutsuttu Suomen pisimmäksi kauppakaduksi ja kulttuurimatkailijoille Vantaa tarjoaa teatteria, tapahtumia, konsertteja ja taidenäyttelyitä.

Vantaan matkailun keskeisimpiä kehittämiskohteita ovat tavoitteiden selkiytymättömyys, markkinoinnin hajanaisuus sekä kärki-kohteiden- ja tapahtumien vähäinen määrä.

ELINVOIMALUPAUS 7

Vantaa selkeyttää matkailutuotteensa ja kokoaa keskeiset vantaalaiset toimijat yhteen markkinoinnin vahvistamiseksi, matkailijamäärien lisäämiseksi sekä tapahtumien määrän kasvattamiseksi.

Matkailun kansainvälinen keskittymä – tavoitteet

Matkailutoimijat yhteen

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Perustetaan yhteistyöryhmä kaupungin matkailutoimijoista, alueen keskeisistä matkailuyrittäjistä ja matkailuvetonaulojen edustajista.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: paikalliset matkailuyrittäjät	2014

Matkailusta toimiva tuote

Selkeytetään ja tuotteistetaan matkailukärjet sekä uudistetaan matkailumateriaalit ja niitä tukevat verkkosivut keskeisine kieliversioineen.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: matkailuyrittäjät, pks-kaupungit, järjestöt	2015
--	---	------

Matkailuneuvonta ihmisten luokse

Keskitetään matkailuneuvontaa sinne, missä ihmiset eniten liikkuvat.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: kuntalaispalvelut, matkailutoimi	2015
--	--	------

Kuusijärvi kukoistamaan matkailukohteena

Laaditaan kehittämissuunnitelma Kuusijärvestä porttina Sipoonkorven kansallispuistoon.	Vastuutaho: maankäyttö Kumppaneina: elinkeinopalvelut, liikuntapalvelut, yrittäjät, ELY-keskus, Metsähallitus	2014–2015
--	--	-----------

Vantaasta tapahtumakaupunki

Hankitaan aktiivisesti kansainvälisiä kokouksia, tapahtumia ja liikematkailijoita kaupunkiin.	Vastuutaho: tapahtumayksikkö Kumppaneina: elinkeinopalvelut, yrittäjät, järjestöt, Helsingin matkailu/konferenssipalvelut	2014–2016
---	--	-----------

2.8 Mainetta rakentamassa

Tutkimusten mukaan Vantaan maine ei kaikilta osin ole tyydyttävällä tasolla. Julkisuuskuvan vuoksi Vantaan mainetta halutaan parantaa. Maineenhallinta on pitkäjänteistä, systemaattista työtä, joka tarvitsee tuekseen sitoutuneen johdon ja läpinäkyvän päätöksenteon. Organisaation kaikilla toimijoilla on oltava yhdenmukainen käsitys maineen rakentamisen perustavoista ja tahto tehdä jatkuvaa mainetyötä.

Vantaan halutaan näkyvän eri kohderyhmille sen vahvuuksien kautta. Viestintä ja markkinointi valjastetaan tehokkaaksi ja moderniksi työkaluksi Vantaan maineenhallinnalle ja sitä kautta elinvoimaisuudelle.

Kesän 2015 Kehäradan valmistuminen sekä samaan aikaan Kivistössä järjestettävät Asuntomessut ovat Vantaan maineenhallinnan valttikortteja. Niiden tulee näkyä niin asukashankintaan liittyvissä toimenpiteissä, korkean osaamisen yritysten sijoittumis päätöksissä kuin matkailun kasvuna.

Kaupungin elinvoimaisuuteen voidaan vaikuttaa myös uusien ja nykyisten työpaikka- ja asuinalueiden profiloitumalla. Asuinalueiden profilointi luo pohjan asuin- ja työpaikka-alueiden suunnittelulle ja markkinoinnille.

Tulevaisuudessa asuinalueita kehitetään elintärkeinä Vantaan kaupunginosina, mutta niiden omia luonteenpiirteitä korostaen, jotta asuinalueisiin ja samalla koko kaupunkiin olisi helpompi samaistua, kotiutua ja juurtua. Tutkimusten mukaan kotikaupunki-identiteetti vahvistaa kaupungin positiivista mainetta myös sen ulkopuolella.

Kaupungin alue- ja tapahtumamarkkinoinnin kokonaisuus on tällä hetkellä järjestetty kirjavasti. Alue-markkinointiin on perustettu erilaisia yhteistyöryhmiä yritysten kanssa, esimerkiksi Aviapoliksen, Vantaan Akselin ja Leinelän alueille. Markkinoinnin toteutus on koordinoitu Vantaan Markkinointi Oy:n kautta. Vastaavia yhteistyöryhmiä on syntymässä muun muassa Kivistön ja Vehkalan alueille. Alueelliseen markkinointiin liittyvät suuret hankkeet kuten Kehärata ja Asuntomessut. Seudullista ja kansainvälistä markkinointia tehdään pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Elinkeino- ja markkinointiyhtiöiden uudelleenarviointi on pääkaupunkiseudulla parhaillaan käynnissä. Samoin Vantaan markkinointiin liittyvä kokonaisuus on mielekästä arvioida uudelleen.

”Tulevaisuudessa asuinalueita kehitetään niiden **omia luonteenpiirteitä** korostaen, jotta niihin olisi helpompi **samaistua, kotiutua ja juurtua.**

ELINVOIMALUPAUS 8

Vantaa kokoaa markkinointivoimavaransa vaikuttavammaksi kokonaisuudeksi ja toteuttaa koko kaupungin koskevan mainetyön. Lisäksi Vantaa panostaa vahvasti uusien asuinalueiden markkinointiin.

Mainetta rakentamassa – tavoitteet

Vantaan vahvuudet tunnetuksi

Toimenpide	Toteutus	Aikataulu
Luodaan Vantaalle aito brändi siten, että kaupungin toimialat, yritykset ja kumppanit ovat mukana sitä rakentamassa.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: toimialat, yritykset, sidosryhmät	2014

Kehärata ja lentoasema tunnetuksi

Käytetään Kehärataa ja lentoasemaa kaupunkimarkkinoinnin kärkinä erityisesti Venäjän matkailussa.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: maankäyttö, Finavia, VR, Finnair, HSL	2014–2016
---	---	-----------

Vantaalla työskentelevistä uusia asukkaita

Markkinoidaan Vantaata asuinpaikkana täällä työskenteleville ulkopaikkakuntalaisille.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: toimialat	2014–2016
---	---	-----------

Markkinointiresurssien käyttö tehokkaaksi

Uudistetaan markkinoinnin kokonaisuus palvelemaan yhteistä mainetyötä.	Vastuutaho: elinkeinopalvelut Kumppaneina: Vantaan Markkinointi Oy	2014
--	---	------

Elinvoimalupaukset 2014–2016

ELINVOIMALUPAUS 1

Vantaa on Suomen suurista kaupungeista yritysmyönteisin. Se ottaa huomioon aktiivisimmin erikokoisten ja -tyyppisten yritysten tarpeet, luo edellytyksiä aloittavien yritysten menestymiselle sekä auttaa jo toimivia yrityksiä onnistumaan liiketoiminnassaan.

ELINVOIMALUPAUS 2

Vantaa pysyy edelläkävijänä nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämässä innovatiivisen ja ratkaisukeskeisen toimintansa ansiosta. Käytännössä se toteutuu joustavien koulutusväylien, organisaation sisäisen yhteistyön, tiiviin yritysytteistyön sekä aktiivisen työllistämisotteen avulla.

ELINVOIMALUPAUS 3

Vantaa rakentaa osaltaan sujuvaa suurkaupunkia parantamalla lentoaseman ja sataman väylien vetävyyttä, luomalla Kehäradan asemanseuduista kiinnostavia liiketoimintaympäristöjä sekä huolehtimalla asumisen ja koulutuksen houkuttelevuudesta.

ELINVOIMALUPAUS 4

Vantaa kehittää uusista ja vanhoista keskuksistaan viihtyisiä ja houkuttelevia asumisen ja liiketoiminnan ympäristöjä. Lisäksi Vantaa kehittää kohtuuhintaisen asumisen mallin yhdessä rakentajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

ELINVOIMALUPAUS 5

Vantaa nostaa kaupunkilaisten osaamistasoa pitkäjänteisellä ja yritysten muuttuvat tarpeet huomioon ottavalla koulutuksella.

ELINVOIMALUPAUS 6

Vantaa huolehtii siitä, että kaupungissa jo sijaitsevilla yrityksillä on kilpailukykyiset toimintaedellytykset. Sen lisäksi kaupunki panostaa lentoaseman ja Aviapolis-alueen kehittämiseen sekä teollisen että tuotannollisen toiminnan vahvistumiseen erityisesti Vehkalassa.

ELINVOIMALUPAUS 7

Vantaa selkeyttää matkailutuotteensa ja kokoaa keskeiset vantaalaiset toimijat yhteen markkinoinnin vahvistamiseksi, matkailijamäärien lisäämiseksi sekä tapahtumien määrän kasvattamiseksi.

ELINVOIMALUPAUS 8

Vantaa kokoaa markkinointivoimavaransa vaikuttavammaksi kokonaisuudeksi ja toteuttaa koko kaupunkia koskevan maineyön. Lisäksi Vantaa panostaa vahvasti uusien asuinalueiden markkinointiin.

Liite 1 Elinvoimaohjelman valmistelu ja ohjaus

ELINVOIMAOHJELMAN POLIITTINEN OHJAUSRYHMÄN KOKOONPANO

Tapani Mäkinen, puheenjohtaja
Antti Lindtman, varapuheenjohtaja
Anssi Aura
Heikki Heinimäki
Maija Hurri
Pietari Jääskeläinen (11.2.–16.9.2013)
Patrik Karlsson
Pirkko Letto
Mika Niikko (16.9.–11.11.2013)
Arja Wallenius
Kati Tyystjärvi

ELINVOIMAOHJELMAN VALMISTELUTYÖRYHMÄN KOKOONPANO

kaupunginjohtaja Kari Nenonen, puheenjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja vs. Heidi Nygren, varapuheenjohtaja
elinkeinojohtaja José Valanta
kehittämisojohtaja Tarja Lumijärvi
yrityspalvelujohtaja Leea Markkula-Heilamo
työllisyyspalvelujohtaja Anu Tirkkonen
nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja Paula Ylöstalo-Kuronen
kehittämispäällikkö Heli Bäckmand
toimitusjohtaja Esa Mänttari, Vantaan Yrittäjät
johtaja Ari Tulensalo, Helsingin seudun Kauppakamari
johtaja Jarmo Ukkonen, TE-toimisto
viestintäpäällikkö Päivi Rainio
viestintäpäällikkö Vivikka Richt
kansliasihteeri Laura Parsama, sihteeri

Vantaa

Vantaan kaupunki
Elinkeinopalvelut
Asematie 7, 01300 Vantaa
Puhelin 09 83911 (vaihde)